

переміщення і захисту осіб, обміну інформацією, адміністративної та матеріально-технічної підтримки і навчання персоналу інституцій у сфері захисту свідків.

Наведеними вище країнами звісно не обмежується перелік держав-членів Європейського Союзу, в яких вже тривалий час відбувається робота щодо формування та реалізації ефективних довгострокових програм захисту усіх категорій свідків, у тому числі і при міжнародному переселенні. На високому рівні налагоджена робота щодо планування, координації та реалізації заходів забезпечення безпеки свідків також у таких країнах: Німеччина, Хорватія, Італія, Бельгія, Нідерланди.

Таким чином, підсумовуючи викладене вище, варто зазначити, що в Україні під час вироблення ефективного механізму захисту свідків та впровадження його в діяльність органів поліції особливу увагу слід приділяти таким питанням: 1) забезпечення фінансової підтримки для захисту свідків; 2) розробка навчальних програм для працівників органів поліції з питань захисту свідків; 3) аналіз потреб щодо навчання/підвищення кваліфікації працівників поліції з метою забезпечення підготовки і професійного надання охоронних послуг; 4) створення захищеної бази даних із застосуванням програмного забезпечення для управління захистом свідків; 5) запровадження практики надання висококваліфікованої психологічної підтримки та розробки механізму надання психологічної допомоги. Також важливою є не лише розробка національної програми захисту свідків, а й програми захисту осіб, які не відповідають критеріям включення в «Програму захисту свідків». Реалізація вказаних заходів дозволить не лише започаткувати в Україні функціонування національної моделі захисту свідків із одночасним оптимальним використанням коштів державного бюджету, а й підвищити рівень довіри населення до державних інституцій шляхом створення таких умов, за яких громадяни відчуватимуть себе захищеними.

Одержано 26.03.2019

УДК 351.74

ЄВГЕНІЯ АНДРІЙВНА АНАНЬЄВА,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

ФІНАНСУВАННЯ ПОЛІЦІЇ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

В Англії та Уельсі кожен з 43 поліцейських сил отримує більшу частину свого фінансування у формі гранту центрального уряду, а решта – від місцевого оподаткування і від збору за проведення заходів. Міністерство внутрішніх справ і Департамент у справах громад і місцевого самоврядування (DCLG) розподіляють фінансування, отримане за спеціальною формулою, яка враховує дані щодо поліцейських потреб за рівнями злочинності, населенням і поліцейськими діями при проведенні спеціальних заходів. Однак процес «демпфірування» згладив великі відмінності в розподілі коштів, які були розраховані за формулою і в підсумку всі підрозділи отримали майже рівну суму.

Формула враховує ставки податкових зборів в кожному поліцейському підрозділі, але не враховує всі вимоги, що пред'являються до поліції, відносної ефективності окремих поліцейських сил або рівнями резервування коштів, які можуть мати сили [1].

Розрахунки за формулою засновані на розрахунку робочого навантаження кожної поліцейської дільниці і охоплюють: діяльність, пов'язану зі злочинністю, діяльність, не пов'язану зі злочинністю (наприклад, забезпечення громадської підтримки або допомогу в дорожньо-транспортних пригодах), поліцейські спеціальні заходи, поліцейську діяльність в малонаселених районах і зважування робочого навантаження розрахунок витрат і часу, які включають в себе коригування вартості області для зміни вартості ринку праці в різних областях.

Формула не оцінює, скільки потрібно кожному районному департаменту, незалежно від всіх інших районів, замість цього вона розподіляє суму грошей, призначену для фінансування поліції, виходячи з відносних потреб (не абсолютних потреб). Вона використовує дані про населення і широкий діапазон соціально-економічних змінних, щоб оцінити очікуване робоче навантаження кожної сили в цілому ряді видів злочинності і не злочинності. Ці оцінки створюються десятима складними статистичними регресійної моделі. Формула в значній мірі спирається на застарілі дані і дані перепису [2].

Першим етапом формули є поділ коштів між різними видами діяльності, здійснюваними поліцією [3]. Частина загального фінансування також розподіляється в залежності від чисельності населення для задоволення особливих потреб сільських жителів. Другий етап – розділити фінансування кожної з цих робочих навантажень між 43 місцевими поліцейськими органами Англії і Уельсу. Для цього розраховуються «показники робочого навантаження», що дозволяють оцінити обсяг роботи, яку, як очікується, будуть виконувати всі поліцейські сили в кожній з ключових областей у порівнянні з іншими силами.

Ці оцінки розраховуються з використанням соціально-економічних і демографічних показників, які корелюються з кожної робочої навантажки [3]. Формула складається з базової суми на одного жителя і базової суми для спеціальних заходів, а також поповнень для п'яти ключових областей, різниці у вартості і площі (яка враховує регіональні відмінності в витратах). Формула розподілу не може охопити кожну змінну, яка впливає на відносну потребу району поліції, але модель розроблена, щоб забезпечити статистичний прогноз відносно робочого навантаження по всій країні. Незважаючи на те, що фінансування ґрунтується на діяльності поліції, силам не потрібно витрачати фінансування у відповідності до того, як була розрахована загальна сума отриманих грошей (наприклад, частка грошей була виділена в силу через високий ріст крадіжок, департаментам не потрібно витрачати цю частку на боротьбу з крадіжками).

Національна консультативна група з дебатів [4] назвала існуючу формулу «ретроспективною, дуже складною, непрозорою і, завдяки своїй залежності від застарілих даних, далекою від поточної поліцейської реальності». Він в значній мірі спирається на дані про витрати на основі діяльності, збір яких припинився ще в 2008 році, і пов'язаний з моделлю фінансування місцевого уряду, яка більше не існує. Зосередивши увагу на минулому, а не на поточних і майбутніх потреб поліції, вона не враховувала поточні поліцейські пріоритети в галузі попередження злочинності, більш помітною поліцейської діяльності і розширення партнерських відносин. NDAG запропонувала додаткові механізми фінансування поліції, щоб усунути ці недоліки [4].

Поліцейські сили і комісари поліції і злочинності отримують фінансування від: центрального уряду (8,6 млрд фунтів стерлінгів); податкові приписи ради (£ 3 млрд); і дохід від такої діяльності, як поліцейська діяльність на великих спортивних заходах [2]. Велика частина коштів центрального уряду надається без обмежень для Комісарів поліції (або їх лондонських еквівалентів) (7,8 млрд фунтів стерлінгів) для витрат на поліцейську діяльність і злочинність [5]. Інша частина фінансування центрального уряду використовується для боротьби з тероризмом і для підтримки інших національних пріоритетів поліції.

На додаток до центрального фінансування, кожен підрозділ може також залучати кошти за рахунок муніципального податку в формі розпорядження поліції. Очікується, що на національному рівні майже чверть валових доходів поліцейських сил буде збільшена за рахунок муніципального податку, але ця частка значно варіюється в залежності від району та дії поліції, в основному через «історичні рішення, прийнятих поліцейськими властями і Комісарами поліції» [1].

Комітет з питань внутрішніх справ обговорив деякі принципи гарної формули заміщення фінансування. Це повинно включати прозорість, справедливість і простоту. Однією з найважливіших областей для справедливості є взаємодія між грантом кожної сили і фінансуванням приписів, особливо там, де приписи були обмежені, як це було в Англії, хоча і не в Уельсі). Комітет рекомендував спробувати «скинути обітницю на загальному рівні» [6]. На жаль, в цій рекомендації не уточнюється, чи означає «загальний рівень» «загальний курс в фунті» або «загальний дохід на душу населення». Ці дві інтерпретації мають радикально різні значення для справедливості. Необхідно зробити крок назад і спиратися на деякі перші принципи і досвід з інших країн.

Таким чином, справедлива система фінансування поліції потребують справедливої системи місцевого оподаткування. Це було вирішено урядами Шотландії та Уельсу, але навряд чи урядом Великобританії в якості уряду Англії. Уряд Шотландії призначило всепартійну Комісію з реформи місцевого оподаткування [7]. У його звіті вказувалося, що Консультський податок повинен бути замінений, але пригнущ питання про те, що повинно його замінити. Але фінансальний тиск на шотландський парламент, викликане збільшенням його податкових повноважень і відповідним скороченням трансфертів Барнетта, означає, що протягом терміну дії парламенту 2016–2020 рр. Йому доведеться займатися оподаткуванням майна з метою зробити його більш справедливим, Поліція Шотландії фінансується повністю з центральних фондів. Його фінансування, ймовірно, більш справедливо, ніж в Англії і Уельсі (оскільки воно не залежить від регресивного податку Ради), але не прозоро і не сумісно зі стимулами.

Крім реформування податку на землю і майно, найбільш важливим аспектом нової формули фінансування є той, який може бути реалізований досить швидко. Міжнародний досвід показує,

що кращі формули дійсно прості і прозорі. Крім того, вони не повинні бути керованими органами, які вони фінансують.

Список бібліографічних посилань

1. Фінансова стійкість поліцейських сил в Англії та Уельсі. Національне аудиторське бюро. Лондон, Міністерство Внутрішніх справ, 2017.
2. Консультації з питань реформування механізмів фінансування поліції в Англії та Уельсі. Лондон, Міністерство Внутрішніх справ, 2017.
3. Звіт про надання тимчасової поліції (Англія та Уельс) 2018/19.
4. Реформування поліції для громадськості: документ для обговорення з боку консультативної групи з національних дебатів щодо поліцейської діяльності в умовах жорсткої економії. Національна консультативна група з питань дебатів. 2018.
5. Фінансування поліції – брифінг, палата громад. Джонстон, Н. & Б. Політовський 2016
6. Комітет з питань внутрішніх справ Палати громад. Лондон, 2018.
7. Просто зміни: новий підхід до місцевого оподаткування 2017.

Одержано 26.03.2019

УДК 342.9.03

ІГОР АНАТОЛІЙОВИЧ АРТЕМЕНКО,

*доктор юридичних наук, доцент,
суддя Апеляційного суду Одеської області;*

 <https://orcid.org/0000-0002-9144-1500>

РОЛЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ НОРМ У МЕХАНІЗМІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Висвітлюючи питання про місце та роль адміністративно-процесуальних норм у механізмі адміністративного процесуального регулювання, коротко охарактеризуємо, що саме являє собою така складна юридична конструкція як механізм адміністративного процесуального регулювання. У цьому аспекті одразу відмітимо, що механізм правового регулювання як теоретико-методологічна категорія міцно інтегрувалася в категоріальний апарат юриспруденції, без застосування якої пізнавальне вивчення окремих правових явищ на рівні теорії права і правозастосовної діяльності є подекуди навіть неможливим. Разом із тим, у правознавстві чітко прослідковується поєднання та взаємодоповнення існуючих методологічно доктринальних підходів (інструментального, системного, діяльнісного, комплексного) для позначення механізму правового регулювання через всю сукупність його загальносоціальних і спеціально-юридичних ознак, що у комплексі дозволяють оптимально дослідити та проаналізувати різноманітні аспекти досліджуваного феномену.

Говорячи про механізм правового регулювання, теоретики права зазвичай мають на увазі систему правових засобів, за допомогою якої здійснюється результативний вплив на суспільні відносини, згруповуються не лише явища правової дійсності, пов'язані з вирішенням життєвих ситуацій, а також окреслюються у робочому, системному вигляді. До елементів механізму правового регулювання зараховують: 1) юридичні норми; 2) правові відносини; 3) акти реалізації прав та обов'язків. Факультативним елементом виступають акти застосування права [1, с. 364–365]. У свою чергу С. П. Нарикова пояснює, що названий механізм, наділяючись функціональною ознакою, виступає у вигляді своєрідного замкнутого кола, усередині якого кожен елемент зв'язку є одночасно й умовою, і наслідком іншого [2, с. 39]. Примітно, що окремі дослідники окреслюють та роз'яснюють зміст таких функцій, що виконує механізм правового регулювання, як: упорядковуючу; гарантуючу; координаційну; інтегративну; стабілізуючу; моделюючу; орієнтаційну; стимулюючу; правообмежувальну [3, с. 8]. Можна впевнено стверджувати, що конкретно передбачена мета суб'єктів права, суспільства або держави виступає утворюючими чинниками при створенні механізму правового регулювання, відповідно до яких законотворець обирає потрібний комплекс правових засобів з метою впорядкування певних суспільних відносин. При цьому дієвість правових засобів як системи відносно самостійних необхідних юридичних